

App håller koll på barkgnag

Med hjälp av en app i telefonen kan skogsägare bedöma skador av kronhjort. Den nya appen har utvecklats av forskare vid Lantbruksuniversitetet i samarbete med Skogsstyrelsen.

Kronhjorten gnager, eller "flänger" av barken på granar. Problemen är långt ifrån nya, men ökar i takt med att stammen av kronvilt växer och breder ut sig över landet.

I en del bestånd kan nästan varenda gran vara angripen. Den avgnagda barken är inkörsport för svampinfektioner och försämrar virkeskvaliteten. I stället för en fin rotstock av timmer för sågverket blir det kanske i bästa fall massaved.

OFTA duger rotstocken bara till energived. I värsta fall kan trädet dö av uttorkning.

Frågan är vad en skogsägare bör göra när han eller hon har ett hårt betat bestånd ungskog av gran. Ett alternativ är att avverka granen i förtid och börja om från början.

Den nya appen underlättar vägvalet.

ANVÄNDAREN matar in basfakta: Trädens ålder, medeldiameter, ståndort, andel gnagda träd och ytterligare en

del uppgifter. Därefter räknar appen ut hur mycket lägre inkomsten blir vid slutavverkning jämfört med om beståndet inte haft några skador.

– Oftast blir resultatet att det trots allt är bäst att lämna beståndet och avverka träden vid normal avverkningsålder.

– På så sätt får skogsägaren vägledning inför framtiden och det går att testa olika scenarier. Dessutom, vilket är nog så viktigt, riktas uppmärksamhet mot viltskadorna, säger Annika Felton.

HON och kollegorna på institutionen för sydsvensk skogsvetenskap har tagit fram appen med stöd av Partnerskap Alnarp som är en länk mellan universitetet och näringslivet.

Annika Felton forskar kring viltskador, professor Urban Nilsson har arbetat med tillväxtmodeller och Magnus Mossberg har överfört kunskapen till en fungerande app.

Det hela är en del i ett större forskningsprojekt.

IDÉN till appen väcktes av Henrik Andersson på Skogsstyrelsen som kontaktade universitetet för att få mer fokus och kunskap om problemen med kronvilt i granskogen.

För att underlätta rådgivningen till skogsägare efterlyste myndigheten en ekonomisk

På våren, när barken lossnar lätt, flänger kronhjorten av barken (överst t v). Under resten av året är det mer "barkgnag". Den breda bilden visar ett bestånd granar där nästan varje träd angripits. Foto: Anna Widén.

kalkyl på beståndsnivå som kombinerade modeller för tillväxt med effekten av viltskador. Efter en hel del funderande blev resultatet appen "Kronhjortskador".

Appen kan laddas ner kostnadsfritt. Den finns både till Android-telefoner (via Google play) och iPhone (via App-store).

UTÖVER modellen för att beräkna skadorna finns en faktadel med frågor och svar om kronhjorten och dess besvärande egenhet att gnaga bark.

Appen är anpassad till riktigt bördiga granskogar. Möjligen kommer det versioner för andra ståndorter också.

Efter tester under några månader lanseras appen i Sjöbo den 21 september då Sveriges Lantbruksuniversitet och Skogsstyrelsen bjuder in intresserade skogsägare att delta i mån av plats (google "Skogsstyrelsen Skåne", konferensen finns under rubriken "kommans skogsträffar").

Annika Felton, forskare i Alnarp.

